

Cal dominar el pànic

M'agradaria, si em fos possible, de posar una nota d'optimisme en una situació actual que té molta gent preocupada. Em refereixo a la SIDA.

Hi ha, a tot el món, una por que aigualeix la folgança humana que ens ha permès d'arribar fins aquí, creixent i multiplicant-nos o, simplement, passant l'estona d'una manera divertida. Si hem estat fets així, em costa de trobar-ho condemnable.

Però la condemna institucionalitzada hi ha estat sempre. Abans existia una classificació mèdica que se'n deia «malalties secretes». Tothom sabia de què anava, però un cert aire de misteri venia bé, el secret tenia —en tots els ordres de la vida— un prestigi gairebé romàntic. De mica en mica (i a vegades amb presses delirants), la revolució de les comunicacions ens ho ha canviat tot. Ja no hi ha secrets, i fins i tot els presidents dels països més poderosos se'ns van tornant bocamolls.

Ignoro si la SIDA, abans, hauria estat qualificada de malaltia secreta. El que és evident és el desig d'amagar-la que senten moltes víctimes, de manera que la gent, quan s'hi juga la intimitat, encara hi ha coses que voldria dissimular. És un dret etern i universal i —ja que parlem d'eternitat— que sigui per molts anys.

Però tornem a la SIDA. Em crida l'atenció que hagi aparegut amb tanta empenta, perquè ¿on era abans? A més, té el suport d'una propaganda intensiva, entestada a convèncer i a espantar tothom. Es pot dir que ja ho ha aconseguit.

Aleshores, vet aquí que em plantejo una colla d'interrogants, entre ells un de gros que és el que m'ha permès parlar d'optimisme al començament d'aquestes ratlles. És evident que les societats organitzades, amb ganes d'establir-se sòlidament, s'han valgut sempre d'amenaques paoroses per a atemorir els pobles. Alternant-ho sàviament han estat utilitzats el pecat, les pestes, les guerres i les catàstrofes econòmiques. De les naturals no en parlo perquè van a la seva i fan de mal manipular.

El pecat, no ens enganyem, ha perdut força. Les pestes —en general— han estat dominades. Les guerres no acaben de quallar i per ara no es tornen mundials. Les catàstrofes econòmiques, com que cadascú té la seva, intransferible i personal, treuen poques hores de dormir col·lectives.

I doncs? Què ens queda? Ens queda el càncer, terrible i poderós, senyor de vides i d'hisendes. Aquí és on paradoxalment fa entrada el meu optimisme: no podria ésser que ja s'hagués trobat la manera de guarir-lo? Algun remei miraculós? Alguna vacuna?

Si fos així —i tant de bo!— ens quedariem sense un espantall de molta consideració i caldria trobar-ne un altre de seguida, sense esperar que la gent es refiés massa. Seria el moment de l'entrada triomfal de la SIDA.

Mala cosa, és clar, però bona si representés la liquidació que jo insinuo. La qüestió és que les desgràcies no s'acumulin, que es vagin eliminant mútuament.